

## **Εισήγηση της κατάληψης Ελαία με αφορμή την παρουσίαση του βιβλίου του Σ. Μαρκέτου «Πώς φίλησα το Μουσολίνι»**

Αν επιχειρήσουμε να δούμε τις διάφορες ερμηνείες που δίνονται για το φασισμό στη σύγχρονη συγκυρία της κρίσης, διαπιστώνουμε πως για κάποιους ο φασισμός εξηγείται σαν ένα είδος κοινωνικής τρέλας, δηλαδή σαν ένα ζήτημα που ερμηνεύεται με ψυχολογικούς όρους. Κυρίαρχη είναι και η πεποίθηση ότι είναι ένα φαινόμενο που γεννιέται λόγω της υποβάθμισης του βιοτικού επιπέδου που δημιουργεί το ίδιο το περιβάλλον της κρίσης. Για άλλους πάλι, ο λαϊκισμός των κυρίαρχων media γύρω από το ποιος φταίει για την κατάσταση και ο διάχυτος αποπροσανατολισμός που αυτά καλλιεργούν, είναι τα αίτια για τον εκφασισμό της κοινωνίας. Τέλος, δεν είναι λίγοι αυτοί που διατείνονται ότι είναι μια υπόθεση η οποία αφορά μια γκρούπα γραφικών νεοναζί, που όπως εμφανίστηκαν στη κεντρική πολιτική σκηνή, έτσι σύντομα θα εξαφανιστούν.

Προσπαθώντας, λοιπόν, κι εμείς με τη σειρά μας να αποκωδικοποιήσουμε όσα συμβαίνουν γύρω μας, θεωρούμε ότι ο φασισμός αποτελεί, μέσα σε άλλα, μια στρατηγική του κράτους, που στόχο έχει να υπηρετήσει τα συμφέροντα του κεφαλαίου για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη υποτίμηση της εργατικής τάξης. Η στρατηγική αυτή, χρησιμοποιώντας οικονομικά και πολιτικά όπλα, θέτει σε «κατάσταση εξαίρεσης» ολοένα και περισσότερες κοινωνικές ομάδες, ρίχνοντάς τες ουσιαστικά σε ένα ανθρώπινο καλάθι των αχρήστων. Η αυξανόμενη κατάργηση οποιουδήποτε πολιτικού ή εργασιακού «δικαιώματος», η εντατική εργασιακή εκμετάλλευση, ο κοινωνικός αυτοματισμός, αλλά και η, χωρίς πρόσημα, ποινικοποίηση των εργατικών διεκδικήσεων, στοχεύουν στην περαιτέρω απαξίωση της εργατικής δύναμης, προσφέροντας στο κεφάλαιο φτηνά εργατικά χέρια. Σε αυτή την κρατική πολιτική έρχονται να συνδράμουν και αντιδραστικά κομμάτια της κοινωνίας που δημιουργούν ένα ενεργό φασιστικό κίνημα, με στόχο να ανακόψουν τις εργατικές διεκδικήσεις.

Αν ανατρέξουμε στις εκστρατείες που το κράτος έχει εξαπολύσει τον τελευταίο χρόνο, θα αντιληφθούμε μια σειρά από στρατιωτικού τύπου επιχειρήσεις, όπως η δίωξη των

οροθετικών γυναικών, ο εγκλεισμός χιλιάδων μεταναστών εργατών σε στρατόπεδα συγκέντρωσης, οι επιχειρήσεις «ξένιος δίας» στο κέντρο της Αθήνας και των άλλων πόλεων. Αδιαμφισβήτητα, ο εξοπλισμός της ελληνικής αστυνομίας συνεχώς αναβαθμίζεται και τα σώματά της πλέον παραπέμπουν σε μιλιταριστικές δυνάμεις ενώ, παράλληλα, μεγάλες ζώνες της μητρόπολης στρατιωτικοποιούνται. Από την άλλη, ενδεικτικός της πολιτικής πρακτικής που υλοποιείται, είναι ο γνωστός «εξορθολογισμός» του κράτους πρόνοιας που μεταφράζεται με περικοπές, ακόμα και την ολοκληρωτική κατάργηση επιδομάτων που πλήττουν κυρίως τα ευάλωτα κοινωνικά κομμάτια, όπως εγκύους, ανάπηρους και όχι μόνο. Αποδεικνύεται, λοιπόν, ξεκάθαρα πως το κράτος και το κεφάλαιο ανανεώνουν συνεχώς τις λίστες αυτών που περισσεύουν, σαν ένα βάρος που πρέπει να ξεφορτωθούν.

Σε αυτή τη συνθήκη η παρακρατική συμμορία της Χρυσής Αυγής παίζει για τα αφεντικά και το κράτος, το ρόλο του χρήσιμου εκτελεστικού βραχίονα. Ας μην πάμε μακριά. Όταν οι αρχές αυτού του τόπου μιλάνε για το «πρόβλημα» των μεταναστών χωρίς χαρτιά στο κέντρο της Αθήνας και των άλλων πόλεων, οι νεοναζί προσφέρουν λύσεις για όλα τα γούστα: μαχαιρώματα, εμπρησμούς σπιτιών, δολοφονίες μεταναστών εργατών κ.ο.κ. Παράλληλα, όταν τα αφεντικά (μεγάλα και μικρά) τοποθετούν το παραεμπόριο στις 7 πληγές αυτού που ονομάστηκε «απώλεια εσόδων για την κάλυψη των ελλειμμάτων», τα τάγματα εφόδου κάνουν θεαματικά και εκεί την εμφάνισή τους.

Συνεπώς, θα μπορούσαμε να αντιληφθούμε την εκλογική επιτυχία των παρακρατικών της Χ.Α. στις πρόσφατες βουλευτικές εκλογές, σαν την πολιτική τους προαγωγή για τις υπηρεσίες που προσέφεραν τόσα χρόνια. Εξάλλου, και σ' αυτούς στηρίχτηκε, τα τελευταία είκοσι χρόνια, ένα μέρος της στρατηγικής της τρομοκράτησης και της ακραίας υποτίμησης του πολυεθνικού προλεταριάτου, που τώρα βρίσκεται μπροστά της η ντόπια εργατική τάξη. Άλλωστε, εδώ και καιρό στη γειτονιά του Αγ. Παντελεήμονα αλλά και αλλού, η συμμορία των χρυσαυγιτών δεν δίνει το παράδειγμα για το πώς βγαίνουν λεφτά στις μέρες μας; έκδοση γυναικών, εκτέλεση συμβολαίων θανάτου, προστασία σε μαγαζιά της νύχτας και ο κατάλογος είναι μακρύς.

Θεωρούμε λοιπόν, πως ο φασισμός είναι η επιλογή του συστήματος για τη βίαιη

αναδιάρθρωση και ιεράρχηση των κοινωνικών σχέσεων και την υποτίμηση της εργατικής τάξης, ακόμα και στο βαθμό της εξόντωσης. Με άλλα λόγια, η αγωνιώδης ανάγκη των αφεντικών, να μπουν στην μπάντα τα εργατικά συμφέροντα και όλοι μας να επιβιβαστούμε στο άρμα της «εθνικής ενότητας», πληρώνοντας το λογαριασμό του κεφαλαίου και θεωρώντας τα «προβλήματά» του κοινή μας υπόθεση. Η σκόπιμη αυτή συσκότιση επιχειρεί να πάρει μπροστά από τα μάτια μας την επίθεση που δεχόμαστε και όλος ο δημόσιος διάλογος να περιστραφεί γύρω από κάποιους διεφθαρμένους πολιτικούς της μεταπολίτευσης, κάποια αόρατα διεθνή κέντρα λήψης αποφάσεων κ.ο.κ.

Κατά τη γνώμη μας, το περιβάλλον της κρίσης είναι και το πεδίο που συντελούνται και οξύνονται οι ταξικές συγκρούσεις. Οι αυταπάτες των χρόνων της πλαστής καπιταλιστικής ευημερίας καταρρέουν, το κλίμα πολώνεται και τα αντίπαλα στρατόπεδα χωρίζονται ξανά. Κάπου εδώ εμφανίζεται από την πλευρά των αφεντικών και των φερέφωνών τους και η δοκιμασμένη ιστορικά, ακόμη κι από τη Δημοκρατία της Βαϊμάρης, «θεωρία των άκρων», ώστε το αστικό κράτος να εμφανιστεί και πάλι σαν ο εγγυητής του νόμου και της τάξης και να αναβαθμιστεί σε καθεστώς έκτακτης ανάγκης, ποινικοποιώντας κάθε κίνηση του ανταγωνιστικού – αντικαπιταλιστικού κινήματος.

Ενδιαφέρουσα εποχή σίγουρα. Οι καιροί που έρχονται θα είναι δύσκολοι, αλλά ταυτόχρονα θα γίνεται όλο και πιο δύσκολο να ζει κανείς με ψευδαισθήσεις. Όσο ο νέος ολοκληρωτισμός γεννιέται από το κεφάλι του νεοφιλελευθερισμού, τόσο η ανάγκη αντιφασιστικής οργάνωσης και δράσης γίνεται πιο επιτακτική από ποτέ. Άλλωστε η ιστορία του μεσοπολέμου, θέμα που θα απασχολήσει και τη σημερινή βιβλιοπαρουσίαση, έδειξε πως ο φασισμός, όπου κατάφερε να υπερισχύσει, πέρασε πάνω από το πτώμα της οργανωμένης εργατικής τάξης. Θεωρούμε τις μάχες των αντιφασιστριών και των αντιφασιστών του μεσοπολέμου μια χρήσιμη παρακαταθήκη για τα αντιφασιστικά αναχώματα που πρέπει να συγκροτήσουμε σήμερα απέναντι στην επέλαση του φασισμού της εποχής μας, ο οποίος μπορεί να μην προτιμά τη σημειολογία του ιστορικού του προγόνου, αλλά στοχεύει, για άλλη μια φορά, στη θεμελίωση ενός νέου κύκλου καπιταλιστικής βαρβαρότητας.

Επιλέγουμε τη σημερινή παρουσίαση ενός βιβλίου που μελετά την ιστορία του ελληνικού φασισμού την περίοδο του μεσοπολέμου, όχι από ακαδημαϊκό ενδιαφέρον, αλλά με σκοπό να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο στα χέρια του αντιφασιστικού – ανταγωνιστικού κινήματος. Αν και δεν πιστεύουμε πως η ιστορία επαναλαμβάνεται αυτούσια, θεωρούμε ταξικό μας χρέος να μελετήσουμε τον τρόπο που ο φασισμός εκφράστηκε και επικράτησε σε προηγούμενες ιστορικές συνθήκες, αν θέλουμε να αντισταθούμε στο φασισμό της εποχής μας.